

Република Србија
ВРХОВНИ СУД
Рев 5496/2025
29.04.2025. године
Београд

У ИМЕ НАРОДА

Врховни суд, у већу састављеном од судија: Добриле Страјина, председника већа, Драгане Миросављевић и Надежде Видић, чланова већа, у парници тужиоца Основно јавно тужилаштво у Ваљеву, против туженог АА из села ..., чији је пуномоћник Жељко Лекић, адвокат из ..., ради заштите од насиља у породици, одлучујући о ревизији туженог изјављеној против пресуде Апелационог суда у Београду Гж2 593/24 од 12.12.2024. године, у седници одржаној 29.04.2025. године, донео је

ПРЕСУДУ

ОДБИЈА СЕ, као неоснована, ревизија туженог изјављена против пресуде Апелационог суда у Београду Гж2 593/24 од 12.12.2024. године.

Образложење

Пресудом Основног суда у Ваљеву П2 121/24 од 24.04.2024. године, ставом првим изреке, одређена је мера заштите од насиља у породици тако што је забрањено туженом да на било који начин узнемирава ББ из ..., са тренутним боравиштем у ... и да се уздржи од сваког дрског, злонамерног и безобзирног понашања којим угрожава телесни интегритет, душевно здравље и спокојство ББ из ..., сада са боравиштему ..., у периоду од једне године од дана пријема преписа пресуде. Ставом другим изреке, одређена је мера заштите од насиља у породици тако што је забрањено туженом да се приближава ББ из ... са тренутним боравиштем у ... и то у периоду од једне године од пријема пресуде. Ставом трећим изреке, одређена је мера заштите од насиља у породици тако што се забрањује туженом да се приближава простору око места становања ББ из ..., са тренутним боравиштем у ... на удаљености мањој од 200 м и то у периоду од једне године од пријема преписа пресуде. Ставом четвртим изреке, одређено је да свака странка сноси своје трошкове поступка.

Пресудом Апелационог суда у Београду Гж2 593/24 од 12.12.2024. године, ставом првим изреке, одбијена је као неоснована жалба туженог и потврђена првостепена

пресуда. Ставом другим изреке, одбијен је захтев туженог за накнаду трошкова другостепеног поступка.

Против правноснажне пресуде донете у другом степену, тужени је благовремено изјавио ревизију због битних повреда одредаба парничног поступка и погрешне примене материјалног права.

Испитујући побијану одлуку применом члана 408. ЗПП („Службени гласник РС“, бр. 72/11, 55/14, ... 10/23) у вези са чланом 202. Породичног закона, Врховни суд је оценио да ревизија није основана.

У поступку није учињена битна повреда одредаба парничног поступка из члана 374. став 2. тачка 2. ЗПП, на коју Врховни суд пази по службеној дужности. У поступку пред другостепеним судом није дошло до пропуста у примени или до погрешне примене које од одредаба овог закона па нема ни повреде из члана 374. став 1. ЗПП, на коју се ревизијом указује.

Према утврђеном чињеничном стању, тужени је био у ванбрачној заједници са ББ са којом има заједничку децу, а која га је више пута пријављивала за насиље у породици. Пресудом К 402/23 од 05.12.2023. године Основног суда у Ваљево тужени је оглашен кривим да је извршио кривично дело насиље у породици из члана 195. став 1. Кривичног закона тако што је 21.09.2023. године око 22 часа у породичној кући у селу ..., град Ваљево, способан да схвати значај свог дела и да управља својим поступцима, свестан свог дела чије је извршење хтео, при том свестан забрањености свог дела, применом насиља и дрским и безобзирним понашањем према члану своје породице, његовој ванбрачној супрузи оштећеној ББ, која је у петом месецу трудноће и са којом има заједничко дете, угрозио њено спокојство телесни интегритет и душевно стање, а што је чинио у више наврата и у периоду који је претходило овом догађају, на тај начин што је када је наведеног дана дошао у породичну кућу оштећеној која је седела на кревету поред њиховог детета причао где је био тог дана и са ким је разговарао, да би пошто је видео да га оштећена не слуша пришао оштећеној и ухватио је руком за врат и стегао, услед чега је оштећена почела да губи дах и истовремено рекао да не сме да ћути када је нешто пита, да га нервира када ћути и да мора да му одговори на прву, а потом је два пута повукао за косу, након чега је узео њихово дете у руке и на вратима од себе ставио резу на који начин је закључао врата, а затим је оштећеној која је тада седећи на кревету гледала у под задао ударац ногом у пределу њених усана и носа, услед чега је оштећеној кренула да тече крв којом приликом јој је нанео лаке телесне повреде у виду трауматизованог површинског оштећења врата, траумом изазваног оштећења носа, нагњечења носа и усана и нагњечења предње и бочне стране врата а које повреде су јој констатоване сутрадан приликом прегледа у Ургентном центру. Након што је овај кривични поступак окончан тужени је пресудом К 316/23 од 06.12.2023. године поново оглашен кривим за исто кривично дело. Туженом су изрицане и мере забране приласка и комуникације са ББ и то три пута, након процене ризика од стране полицијских службеника ПУ Ваљево да у конкретном случају постоји оправдана бојазан да ће тужени поновити насиље у породици.

Полазећи од утврђеног чињеничног стања, по оцени Врховног суда, нижестепеним пресудама је правилно примењено материјално право када је усвојен предлог тужбе за одређивање мера заштите од насиља у породици којима се забрањује туженом да непарничара ББ на било који начин узнемирава и налаже да се уздржи од сваког дрског, злонамерног и безобзирног понашања којим угрожава њен телесни интегритет, душевно здравље и спокојство, те забрањује приближавање непарничару и приближавање простору око места њеног становања на удаљености мањој од 200 м, уз основан закључак да су за то испуњени законом прописани услови у смислу члана 197. и 198. Породичног закона и да се заштита жртве и насилника од понављања насилничног понашања у овом случају постиже одређеним мерама у најдужем трајању.

Чланом 197. став 1. Породичног закона је прописано да насиље у породици представља понашање којим један члан породице угрожава телесни интегритет, душевно здравље или спокојство другог члана породице, док је ставом 2. тачка 1. истог члана прописано да се насиљем у породици у смислу става 1. овог члана, између осталог, сматра нарочито наношење или покушај наношења телесне повреде, а тачком 6. става 2. истог члана, нарочито вређање, као и свако друго дрско, безобзирно и злонамерно понашање. Чланом 198. став 1. Породичног закона прописано је да се против члана породице који врши насиље суд може одредити једну или више мера заштите од насиља у породици, којом се привремено забрањује или ограничава одржавање личних односа са другим чланом породице, а чланом 198 став 2. предвиђене су мере заштите од насиља у породици.

Правилан је закључак нижестепених судова да понашање туженог према непарничару, његови акти, представљају насиље у породици у смислу чл. 197 Породичног закона које оправдава одређивање изречених мера заштите предвиђених чланом 198. став 2. Породичног закона. Наиме, у конкретном случају, тужени је према непарничару испољио континуирано вршење психичког насиља и физичко насиље, при чему посебно треба имати у виду да је већ два пута кривично осуђен за извршење кривичног дела насиље у породици према непарничару. Због тога, као и код утврђења да тужени и непарничар имају заједничку децу, да је фактички последњи конфликт између њих везан за тражење туженог да му непарничар омогући виђање деце и да постоји оправдана бојазан да ће тужени и даље наставити са истим обрасцем понашања, то и по оцени Врховног суда наведене мере заштите од насиља у породици су оправдано изречене према туженом да би се непарничару као жртви насиља пружила заштита и обезбедили мир и спокојство за одређени временски период.

Стим у вези, неосновани су ревизијски наводи, истицани и у поступку по жалби, да у конкретном случају није било места изрицању мера заштите, с обзиром да тужбом није постављен захтев за утврђење насиља. Чланом 284. Породичног закона је прописано да се поступак у спору за заштиту од насиља у породици покреће тужбом и да тужбу за одређивање мере заштите од насиља у породици могу поднети члан породичног домаћинства према коме је насиље извршено, његов законски заступник, јавни тужилац и орган старатељства. У смислу наведеног члана Породичног закона следи да у поступку по тужби за заштиту од насиља у породици није потребно подносити посебан захтев за утврђење да је извршено насиље у породици, јер је суд у том поступку дужан да утврди

релевантне чињенице о постојању насиља и уколико је то случај одреди одговарајуће мере заштите ради спречавања његовог даљег понављања. Имајући у виду овакав карактер поступка за заштиту од насиља у породици, утврђење насиља представља претходно питање за одлучивање о главном (самосталном) захтеву за изрицање мера заштите у том поступку, који је кондематорне (обавезујуће) природе, па су супротни наводи ревизије неосновани.

Из наведених разлога, применом члана 414. ЗПП, Врховни суд је одлучио као у изреци.

**Председник већа – судија
Добрила Страјина, с.р.**

**За тачност отправка
Заменик управитеља писарнице
Миланка Ранковић**